

PAST-TIMES

Suullisen historian haastattelun suorittamisen periaatteet

Moduuli 3, osio 4: Ensisijaisten lähteiden etsiminen ja vahvistaminen

Mitä ovat ensisijaiset lähteet?

Louis Gottschalk, Understanding History (1950)

“

“Suurin osa ihmisten asioista tapahtuu jättämättä taakseen minkäänlaisia jälkiä tai tallenteita. Menneisyys on tapahtunut ja kadonnut jättäen vain satunnaisia jälkiä. Aluksi, vaikka historiallisten kirjoitusten määrä on huikea, vain pieni osa aiemmin tapahtuneista ylipäätään havainnoitiin... ja vain osa havainnoidusta muistetaan; ja vain osa muistetusta on tallennettu; ja vain osa tallennetuista on säilynyt, joista vain osa on tullut historioitsijoiden tietoon; ja vain osa tutkijoiden tietoon tulleista on uskottavaa; ja vain osa uskottavasta tiedosta on ymmärretty ja vain osa ymmärretystä tiedosta on historioitsijoiden tulkitsemaa tai kertomaa.”

Mitä ovat ensisijaiset lähteet?

Määritelmiä:

- ”Lähteet ovat menneisyyden jälkeen jättämiä asioita. Ne ovat olemassa reliikkeinä, joita voisimme sanoa jäännöksiksi tai menneisyyden todistajien kertomuksina.”

Howell, M & Preveinier, W., From Reliable Sources: an introduction to Historical Methods

- “Ensisijaiset lähteet tallentavat kuvattuihin tapahtumiin osallistuneiden tai tapahtumaa todistaneiden todelliset sanat tai niiden, jotka ovat saaneet tietoja tapahtumaan osallistuneilta.”

Benjamin, J., Student's Guide to History

Mitä ovat ensisijaiset lähteet?

- “Ensisijainen lähde on omakohtainen kertomus tai suora todiste tutkittavasta aiheesta. Lähteen luonnetta ja arvoa ei voida määritellä ilman viittausta aiheeseen ja kysymyksiin, joihin se on tarkoitettu vastaamaan. Sama asiakirja tai muu todiste voi olla ensisijainen lähde yhdessä tutkimuksessa ja toissijainen toisessa. Ensisijaisten lähteiden hakeminen ei siis sisällä tai sulje pois automaattisesti tiettyjä rekisteri- tai asiakirjaluokkaa.”

Craver, K., Using Internet Primary Sources to Teach Critical Thinking Skills In History

Ensisijaiset vs. toissijaiset lähteet

- Ensisijaiset lähteet ovat välittömiä, ensikäden kertomuksia aiheesta ihmisiltä, joilla on ollut suora yhteys asiaan.
- Ensisijaiset lähteet voivat olla:
 - Lakitekstejä tai muita alkuperäisiä asiakirjoja.
 - Sanomalehtiartikkeleita toimittajilta, jotka ovat olleet todistamassa tapahtumaa tai jotka lainaavat ihmisiä, jotka ovat itse olleet paikalla.
 - Puheet, päiväkirjat, kirjeet ja haastattelut – mitä asianosaiset sanoivat tai kirjoittivat.
 - Alkuperäiset tutkimukset
 - Aineistot, tutkimustiedot, kuten väestönlaskenta tai taloustilastot
 - Valokuvat, videot tai äänitteet, jotka kuvaavat tapahtumaa.

Lähde: UMASS Boston, Healy Library

Ensisijaiset vs. toissijaiset lähteet

- Toissijaiset lähteet ovat askeleen taaempana ensisijaisia lähteitä, mutta ne usein lainaavat tai käyttävät muuten ensisijaisia lähteitä. Niillä voi olla sama aihe, mutta niissä on tulkintaa ja analyysiä mukana.
- Toissijaisia lähteitä voivat olla:
 - Useimmat kirjat tietystä aiheesta
 - Tietojen analysointi ja tulkinta
 - Tieteellisiä tai muita artikkeleita aiheesta, erityisesti sellaisten ihmisten tekemiä, jotka eivät ole suoraan olleet mukana tapahtumissa
 - Dokumenttiohjelmat (vaikka ne sisältävät usein valokuvia tai videopätkiä, joita voidaan pitää ensisijaisina lähteinä)

Lähde: UMASS Boston, Healy Library

Ensisijaiset vs. toissijaiset lähteet

□ Esimerkkejä ensisijaisista ja toissijaisista lähteistä:

Ensisijaiset lähteet:	Toissijaiset lähteet:
1. Kuvamateriaalit	1. Artikkel, jossa teoksen kritiikki
2. Päiväkirjat	2. Kirja tietystä aiheesta
3. Haastattelut	3. Elämäkerta
4. Kirjeet	4. Väitöskirja
5. Esitykset	5. Katsaus näytelmästä
6. Runous	6. Tutkielma tietystä runolajista
7. Sopimukset	7. Essee sopimuksesta
8. Esineet	8. Analyysi esineestä
9. Valokuvat	9. Tutkimusasiakirjat
10. Videomateriaalit	10. Säädökset

Lähde: UMASS Boston, Healy Library

Ensisijaiset lähteet: Kirjoitetut

- ▣ Kirjat
- ▣ Aikakauslehdet
- ▣ Kirjeet
- ▣ Aikakirjat
- ▣ Julkiset rekisterit
- ▣ Väestötiedot
- ▣ Todistajien kertomukset
- ▣ Pyhät kirjoitukset
- ▣ Kirjoitukset
- ▣ Sanomalehdet
- ▣ Päiväkirjat
- ▣ Kronikat
- ▣ Hallinnolliset asiakirjat
- ▣ Henkilökohtaiset tai instituutioiden asiakirjat
- ▣ Sukututkimukset
- ▣ Käsikirjoitukset
- ▣ Lait
- ▣ Kääröt
- ▣ Kauden kirjallisuus ja runous

Using Internet Primary Sources to Teach Critical Thinking Skills in History Craver, Kathleen, D 16.2 .C79 1999, p.18

Ensisijaiset lähteet: Visuaaliset

- ▣ Veistokset
- ▣ Valokuvat
- ▣ Muotokuat
- ▣ Kartat
- ▣ Kolikot
- ▣ Videonauhat
- ▣ Filmit
- ▣ Julisteet
- ▣ Kaiverrukset
- ▣ Puupiirroksset
- ▣ Arkkitehtuuri
- ▣ Etsaukset
- ▣ Pyhänjäänökset
- ▣ Historialliset maalaukset
- ▣ Esineet
- ▣ Propaganda

*From Using Internet Primary Sources to Teach Critical Thinking Skills
in History Craver, Kathleen, D 16.2 .C79 1999, p.18*

Ensisijaiset lähteet: Suullinen

- Puheet
- Anekdootit
- Suullinen historia
- Musiikki
- Haastattelut (ei videoidut)
- Balladit
- Puhelinkeskustelut
- Äänitykset

*From Using Internet Primary Sources to Teach Critical Thinking Skills
in History Craver, Kathleen, D 16.2 .C79 1999, p.18*

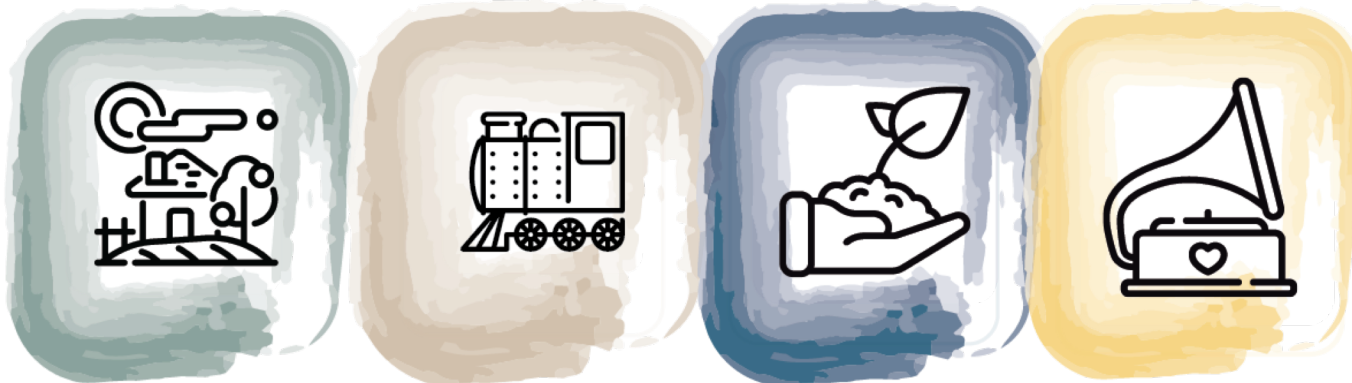
Sinun vuorosi!

**Mistä löytäisit ensisijaisia lähteitä
tukemaan tutkimustasi?**

Sourcing Primary Sources

- ▣ Kirjastot
- ▣ Museot
- ▣ Kirjastojen tietokannat
- ▣ Väestönlaskentaraportit ja tietokannat
- ▣ Lehtiarkistot
- ▣ Päiväkirjat
- ▣ Hallinnolliset asiakirjat
- ▣ Verkoarkistot

PAST-TIMES

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.